

Силабус навчальної дисципліни
«Інтерпретація тексту»

Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Спеціалізація	035.081 Новогрецька мова і література (переклад включно)
Освітньо-професійна програма	Новогрецька мова і література, друга іноземна мова, переклад
Статус дисципліни	Нормативна дисципліна
Мова навчання	новогрецька/українська
Семестр	VIII
Кількість кредитів ЄКТС	3
Форма підсумкового контролю	Залік
Викладач	Петрова Галина Леонідівна , кандидат філологічних наук, старший викладач кафедри іспанської і новогрецької філології та перекладу
Анотація навчальної дисципліни	<p>Основним завданням курсу є формування основи системних теоретико-методологічних і практичних знань із проблематики лінгвістичної теорії інтерпретації тексту. Відбувається ознайомлення студентів із методологією і методами наукового дослідження тексту в імплікаційному та експлікаційному аспектах семантики тексту в контексті сучасних лінгвістичних парадигм; систематизується інформація про мову, мислення, текст, стиль, ідіостиль, норму, контекст, виразний засіб, стилістичний прийом; застосовуються основні положення про експресивний синтаксис, стилістичну семасіологію та стилістичну диференціацію новогрецької мови; здобуваються навички комплексного лінгвістичного аналізу текстів різних стилів і жанрів з метою визначення ролі та місця мовних (фонетичних, граматичних, лексичних, словотвірних, стилістичних) засобів у побудові смислової перспективи тексту.</p> <p>Предметом вивчення дисципліни є: лінгвістична теорія інтерпретації тексту; поняття риторики і стилістики.</p> <p>Нормативна дисципліна складається з 1 тематичного модуля «Теоретичні аспекти інтерпретації тексту. Текст як лінгвокогнітивний і лінгвокультурологічний продукт певної історико-літературної та культурної доби». Зміст модуля розкривається у процесі вивчення п'яти відповідних тем.</p>

Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану)	<table border="1"> <tr> <td colspan="3">3 кредитів ЄКТС; 90 год., у тому числі:</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Денна/вечірня форма навчання</td> <td>Заочна форма навчання</td> </tr> <tr> <td>лекції</td> <td>10 год.</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>семінарські заняття</td> <td>-</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>практичні заняття</td> <td>12 год.</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>консультації</td> <td>-</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>самостійна робота</td> <td>68 год.</td> <td>-</td> </tr> </table>	3 кредитів ЄКТС; 90 год., у тому числі:				Денна/вечірня форма навчання	Заочна форма навчання	лекції	10 год.	-	семінарські заняття	-	-	практичні заняття	12 год.	-	консультації	-	-	самостійна робота	68 год.	-
3 кредитів ЄКТС; 90 год., у тому числі:																						
	Денна/вечірня форма навчання	Заочна форма навчання																				
лекції	10 год.	-																				
семінарські заняття	-	-																				
практичні заняття	12 год.	-																				
консультації	-	-																				
самостійна робота	68 год.	-																				
Передумови до вивчення або вибору навчальної дисципліни	<p>Викладання нормативної навчальної дисципліни «Інтерпретація тексту» має на меті поглибити знання, вміння та навички студентів:</p> <ul style="list-style-type: none"> – застосування на практиці теоретичних положень інтерпретації тексту у процесі лінгвістичного прочитання різних типів тексту, як усного, так і письмового з метою виявлення усіх його смислів, розуміння авторських інтенцій, що презентують фрагменти загальної картини світу та передають лінгвокультурологічні особливості грекомовної спільноти; – знання основних положень та визначення концептуального апарату лінгвістичної теорії інтерпретації тексту; – володіння експресивними, емоційними, логічними засобами української та іноземних мов для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації в усній та писемній формах; – використання системних знань мови для аналізу та синтезу ідей, системних знань концептуального апарату лінгвістичної теорії інтерпретації тексту у самостійному науковому дослідженні і їх всебічного застосування у написанні курсової роботи з лінгвістики; – професійно застосовувати поглиблені та набуті знання з лінгвістичної теорії інтерпретації тексту та оперувати спеціальною термінологією в обраній галузі; – визначати основні лінгвостилістичні поняття та використовувати їх при аналізі художнього і художньо-публіцистичного тексту; інтерпретувати та ілюструвати стилістичні явища з різних сфер функціонування мови, визначати їх стилістичні функції; – ефективно і компетентно брати участь в різних формах наукової комунікації (конференції, круглі столи, дискусії, наукові публікації) в галузі лінгвістичної теорії інтерпретації тексту. 																					
Чому це цікаво/потрібно вивчати (мета)	<p>Мета полягає у формуванні у студентів як майбутніх філологів лінгвістичної компетенції, спрямованої на вміння проникати в глибинну сутність художнього твору, віднаходити в ньому маркери його ідейно-естетичного, виховного, емоційного впливу на свідомість читача, вилучати з твору всі пласти закладеної в ньому експліцитної й імпліцитної інформації, а також у сприянні розвитку креативного мислення студента та систематичному поповненні знань і їх застосуванні в практичній діяльності у сфері своєї майбутньої спеціальності.</p>																					

Як можна користуватися набутими знаннями і вміннями (компетентності)

Курс спрямований на розвиток у студентів таких загальних компетентностей:

ЗК 3. – Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 4. – Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 5. – Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 6. – Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7. – Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 8. – Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 9. – Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 10. – Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 11. – Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 12. – Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

Дисципліна зорієнтована на набуття таких фахових компетентностей:

ФК 1. – Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

ФК 2. – Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

ФК 3. – Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії новогрецької мови.

ФК 4. – Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди новогрецької мови, описувати соціолінгвальну ситуацію.

ФК 7. – Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних фактів, інтерпретації та перекладу тексту.

ФК 8. – Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК 9. – Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та новогрецької і другою іноземною мовами.

ФК 10. – Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ФК 15. – Здатність використовувати соціокультурні та лінгвокраїнознавчі знання про країни, мови яких вивчаються, з метою успішної комунікації та перероблення інформації іноземними мовами.

ФК 16. – Володіння граматиною, лексикою і фонетикою новогрецької мови на рівні C1 (Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання (Πιστοποίηση Επάρκειας Ελληνομάθειας του Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας (Κ.Ε.Γ.)).

ФК 18. – Володіння експресивними, емоційними, логічними засобами новогрецької мови, другої іноземної та української мов для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації в усній та писемній формах.

ФК 19. – Здатність професійно застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації: лінгвістики, літературознавства, перекладознавства та оперувати базовою термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.

ФК 20. – Здатність до аналізу тексту оригіналу, до застосування відповідних перекладацьких стратегій (здійснення передперекладацького аналізу тексту; виокремлення правильної перекладацької стратегії; визначення одиниці перекладу, оцінювання та добір мовних засобів для реалізації адекватного перекладу), презентувати текст перекладу.

Чому можна навчитися (результати навчання з дисципліни)

Знати стилістично релевантні явища та пояснювати їх на тлі сучасних мовознавчих концепцій; здійснювати їх систематизацію та інтерпретацію, виходячи із загальних закономірностей новогрецької мовної системи

Знати основні теоретичні положення інтерпретації тексту, а також функції, структурно-композиційні, морфо-синтаксичні, лексичні і граматичні особливості таких різновидів текстів, як наративний, дескриптивний, експлікативний, аргументативний, текст-припис

Володіти новогрецькою мовою на рівні B2-C1 та другою іноземною мовою на рівні B2. Знати, яким чином застосовувати основні вміння та навички іноземних мов, що вивчаються в усному та письмовому різновиді у широкому спектрі соціально-маркованих та професійних контекстів

Розуміти основні категорії тексту, його композиції та архітекτονіки, наративні та образно-стилістичні характеристики текстів різних стилів і жанрів

Вміти демонструвати знання основних положень, концепцій і базової термінології, загальних тенденцій лінгвістичної теорії інтерпретації тексту та дотичних до неї галузей знання

Вміти пояснювати та інтерпретувати основні випадки функціонування виразних засобів та

стилістичних прийомів семасіології в художніх текстах різних жанрів

Вміти проводити аналітичні дослідження (резюмувати, синтезувати) систематизувати, виявляти закономірності та зв'язки між сучасними процесами розвитку лінгвістичної теорії інтерпретації тексту і суміжних до неї наук; постійно підвищувати рівень термінологічних знань у відповідних галузях

Ефективно і компетентно брати участь в різних формах наукової комунікації (конференції, круглі столи, дискусії, наукові публікації) в галузі лінгвістики та інтерпретації тексту

Самостійно виявляти у текстах різної функціонально-стилістичної приналежності композиційно-мовленнєві форми та аналізувати їх роль у конкретних текстових фрагментах

Самостійно визначати та застосовувати стратегії аналізу та редагування текстів різних функціонально-сміслових типів у різних ситуаціях, контекстах та видах роботи українською та іноземними мовами на основі стандартних методик і діючих стилістичних нормативів

Самостійно застосовувати конструктивно-планувальні, комунікативно-навчаючі, організаційні, розвиваючо-виховні та дослідницькі компетентності протягом всього життя та брати участь у наукових семінарах, конференціях, наукових гуртках, дискусіях в галузі лінгвістичної стилістики

Навчальна логістика (тематичний план)

Модуль 1 Теоретичні аспекти інтерпретації тексту.

Текст як лінгвокогнітивний і лінгвокультурологічний продукт певної історико-літературної та культурної доби

1. Основні та вихідні поняття лінгвістичної теорії інтерпретації тексту
2. Текст як об'єкт лінгвістичного аналізу. Лінгвістичні підходи до дослідження тексту
3. Лінгвістика тексту: рівні аналізу тексту та лінгвістичні особливості текстів різних жанрів
4. Поняття тексту і контексту. Відносини, що формують логічну структуру тексту.
5. Типи комунікативної інформації. Поняття актуального членування.

Система оцінювання результатів навчання

- **семестрове оцінювання** навчальних досягнень студентів з дисципліни «Інтерпретація тексту» має таку структуру:

Аудиторна робота студента	Самостійна робота студента	Модульна контрольна робота
25	25	50

Контроль результатів навчання з дисципліни «Інтерпретація тексту» здійснюється у формі *вхідного, поточного, модульного та підсумкового (семестрового) контролю*. Механізм і критерії оцінювання оприлюднюються кафедрою романської і новогрецької філології та перекладу на своєму сайті та інформаційному стенді та доводяться до відома студентів першого (бакалаврського) рівня здобуття вищої освіти до початку навчального року.

Вхідний контроль застосовується як передумова успішної організації вивчення дисципліни. Він дає змогу визначити наявний рівень знань студентів і слугує орієнтиром для реалізації студенто-центрованого підходу в процесі викладання дисципліни та визначенні форм організації освітнього процесу і методів навчання.

Поточний контроль успішності студентів здійснюється протягом семестру. Під час опанування навчальним матеріалом оцінюється *аудиторна, самостійна робота* та інші види навчальної діяльності студента. Поточний контроль проводиться на кожному семінарському занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки і практичних навичок здобувачів вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем із

зазначеної теми (у тому числі самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на семінарських заняттях.

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності здійснюється за накопичувальною системою.

**Критерії оцінювання аудиторної і самостійної роботи з дисципліни
«Інтерпретація тексту»:**

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента (аудиторна робота та самостійна робота) здійснюється в 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування практичних занять позначаються «0».

Бали, отримані здобувачами вищої освіти за результатами контролю аудиторної та самостійної роботи з дисципліни, викладач занотує у Журнал обліку роботи викладача і оголошує на практичних/семінарських заняттях.

Оцінка «відмінно» («5») виставляється студенту, якщо теоретичні питання, винесені на розгляд, викладені у повному обсязі; на високому рівні сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі практичні завдання, передбачені, виконані в повному обсязі. Відповіді на теоретичні питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань ґрунтується на глибокому знанні матеріалу. Відповіді є змістовними, логічними та чіткими. Мовне оформлення матеріалу є граматично, лексично та стилістично правильним. Допускається до 4-х граматичних, лексичних або орфографічних помилок. 90% – 100% правильно виконаних завдань.

Оцінка «добре» («4») виставляється студенту, якщо теоретичні питання, винесені на розгляд, викладені у повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі передбачені навчальні практичні завдання виконані в повному обсязі з неістотними неточностями. Відповіді на теоретичні питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань переважно ґрунтується на знанні матеріалу. Відповіді у переважній більшості є змістовними, логічними та чіткими; мовне оформлення матеріалу є граматично, лексично та стилістично коректним (допускається невиконання 1-2 вимог до форми). Допускається до 8 граматичних, лексичних або орфографічних помилок. 75% – 89% правильно виконаних завдань.

Оцінка «задовільно» («3») виставляється студенту, якщо теоретичні питання, винесені на розгляд, засвоєні частково, прогалини у знаннях не носять істотного характеру; практичні навички та вміння сформовані недостатньо; більшість завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять істотні помилки, які потребують подальшого усунення. Відповіді є незмістовними, нелогічними та нечіткими; мовне оформлення матеріалу є граматично, лексично та стилістично некоректним (допускається невиконання 3-4 вимог до форми). Допускається до 8 граматичних, лексичних або орфографічних помилок. 50% – 74% правильно виконаних завдань.

Оцінка «незадовільно» («2») виставляється, якщо студент не викладає більшої частини програмного матеріалу, неправильно виконує завдання, невпевнено відтворює терміни і поняття, допускає змістовні помилки, не володіє відповідними вміннями і навичками, необхідними для розв'язання професійних завдань. Переважна більшість відповідей є незмістовними, нелогічними та нечіткими; мовне оформлення матеріалу є граматично, лексично та стилістично некоректним (допускається невиконання 4-5 вимог до форми). У відповідях студента зафіксовано 12 та більше граматичних, лексичних або орфографічних помилок. Менше 49% правильно виконаних завдань.

У разі невиконання студентом завдань аудиторної та самостійної роботи без поважних причин (таких, що підтверджуються офіційними документами), він отримує «нуль» (0) балів. У випадку наявності зазначених офіційних документів, студент, за письмовою згодою декана факультету та викладача, має право на відпрацювання аудиторної та самостійної роботи.

Якщо студент на заліку отримав підсумкову оцінку з дисципліни за шкалою “не зараховано”, то, крім цієї оцінки, у відомості обліку успішності йому незалежно від набраного семестрового рейтингового балу виставляється оцінка FX за шкалою ЄКТС і 0 балів за 100-бальною шкалою.

Підсумковий рейтинговий бал	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за шкалою «зараховано»/ «не зараховано»
90 – 100	A	зараховано

82 – 89	B	зараховано
75 – 81	C	
66 – 74	D	зараховано
60 – 65	E	
0 – 59	FX	не зараховано

На заліку у графі відомості обліку успішності “Відмітка про залік” викладач виставляє:

- оцінку за залік (“зараховано”);
- кількість балів, що відповідає підсумковому рейтинговому балу студента з навчальної дисципліни (кількість балів за 100-бальною шкалою);
- оцінку за шкалою ЄКТС (А, В, С, D, E).

Політика курсу

Студент вважається допущеним до семестрового контролю, якщо він виконав усі види робіт, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни. Здобувачі вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем зобов'язані відвідувати аудиторні заняття, виконувати завдання з самостійної роботи і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.

Якщо студенти через поважні причини (хвороба, надзвичайні сімейні обставини тощо) не можуть відвідувати певну кількість аудиторних занять, вони мають їх відпрацювати. Процедура та форми, терміни відпрацювання пропущених занять із навчальної дисципліни узгоджує з викладачем.

Під час роботи над усними/письмовими завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності. Зокрема:

- використання в роботі чужих текстів чи окремих фрагментів без належного посилання на джерело, зі змінами окремих слів чи речень;
- використання перефразованих чужих ідей без посилання на їх авторів;
- видавання за власний текст купленого чи отриманого за нематеріальну винагороду чужого тексту чи його фрагменту;
- несамостійне виконання будь-яких навчальних завдань (якщо це не передбачено вимогами програми);
- фальсифікація результатів наукової чи навчальної роботи;
- посилання на джерела, які не використовувалися у роботі,
- залучення підставних осіб до списку авторів наукової чи навчальної роботи, участь таких осіб у поточній чи підсумковій оцінці знань.

Рекомендована література

Основна (базова)

1. Кухаренко, В. А. (2004). *Інтерпретація тексту*. Вінниця: Вид-во "Нова Книга".
2. Безугла, Л. Р., Бондаренко, Є. В. та інші. (2005). *Дискурс як когнітивно-комунікативний феномен* [колективна монографія]. Харків: Вид. центр ХНУ імені В. Н. Каразіна.
3. Науменко, А. М. (2005). *Філологічний аналіз тексту (Основи лінгвопоетики)*. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Вінниця: Нова книга.
4. Селиванова, Е. А. (2004). *Основы лингвистической теории текста и коммуникации*. К.: Брама.
5. Αντωνίου, Μ. & Δετσούδη, Ζ. (2004). *Λίγα τραγούδια θα σου πω Αθήνα*. Αθήνα: Οργανισμός εκδόσεως διδακτικών βιβλίων.
6. *Εκφραση Έκθεση. Θεματικοί κύκλοι*. Γενικό Λύκειο. Αθήνα: Οργανισμός εκδόσεως διδακτικών βιβλίων.
7. *Εκφραση Έκθεση Τεύχος Α*. Γενικό Λύκειο. Αθήνα: Οργανισμός εκδόσεως διδακτικών βιβλίων.
8. *Εκφραση Έκθεση Τεύχος Β*. Ενιαίο Λύκειο. Αθήνα: Οργανισμός εκδόσεως διδακτικών βιβλίων.
9. Κανδήρου, Γ., Πασχαλίδης, Δ. & Ρίζου Σ. *Γλωσσικές ασκήσεις για το ενιαίο*

- λόκειο Αθήνα. Αθήνα: Οργανισμός εκδόσεως διδακτικών βιβλίων.
10. Κατσίκη-Γκίβαλου, Α., Παπαδάτος, Γ., Πάτσιου, Β., Πολίτης, Δ., & Πυλαρινός, Θ. *Ανθολογίο Λογοτεχνικών Κειμένων Γ' & Δ' Δημοτικού*. Έκδοσεις Πατάκη.
 11. Κεντρώτης, Γ. (2000). *Θεωρία και πράξη της μετάφρασης*. Αθήνα: Εκδόσεις Δίαυλος.
 12. Νεόπουλου-Δρόσου, Τ. (2001). *Περί ισοδυναμίας στη μετάφραση*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Επιστημονικών Βιβλίων και Περιοδικών.

Додаткова література

1. Ейгер, Г. В., Шевченко, И. С. (2000). *Мотивационный потенциал речевых актов*. Харків: Вісник нац. ун-ту.
2. Космеда, Т. А. (2000). *Аксіологічні аспекти прагмалінгвістики*. Львів: Вид-во ЛНУ.
3. Леві Строс, К. (1996). *Зміст і значення. Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст.* Львів: Літопис.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Типи трансформацій у перекладі. <http://um.co.ua/6/6-11/6-112587.html>
2. Лексичні трансформації в перекладі. <http://naub.oa.edu.ua/2012/leksychni-transformatsijipry-ekvivalentnomu-perekladi-konventsij-z-anhlijskoj-ta-frantsuzkoji-mov-ukrajinskoyu-2/>
3. Поняття про варіативність у перекладі.
http://elkniga.info/book_383_glava_12_%D0%86nterpreta%D1%81%D1%96ja_ta_pereklad.html
- Рівні еквівалентності. <http://naub.oa.edu.ua/2014/perekladatska-ekvivalentnist-i-sposoby-jijidosyahnennya/>
- Прийом зміщення у перекладі. <http://um.co.ua/7/7-9/7-98614.html>
6. Вилучення та інші прийоми перекладу.
<http://speakenglish.com.ua/blog/sintaksichnitransformaciyi-na-rivni-rechennya-v-anglo-ukrayinskomu-perekladi-romanu-s-moema-theatre/>
7. Антонімічний переклад. <http://bo0k.net/index.php?p=achapter&bid=19952&chapter=1>
8. Методологічні аспекти перекладу.
http://elkniga.info/book_383_glava_4_Lek%D1%81%D1%96ja_1Teoretichn%D1%96_ta_met.html
9. Застосування машинного перекладу.
http://www.lostintranslations.net/blog/category/Machine_translation/#act=index
10. Η Πύλη για την Νέα Ελληνική Γλώσσα. <http://www.greek-language.gr/greekLang>
11. Λεξικό της κοινής νεοελληνικής. https://www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/tools/lexica/triantafyllides/
12. Ηλεκτρονικά λεξικά [επιστημονικός υπεύθυνος Ι. Ν. Καζάτζης]. https://www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/tools/lexica/index.html